

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Український фізико-математичний ліцей Київського національного
університету імені Тараса Шевченка

XXIV Всеукраїнська учнівська Інтернет-олімпіада з фізики

2024/2025 навчального року I

(заочний) етап I тур

11 клас

2. «Молекула водню»

Юний дослідник, знаючи, що в хімічній реакції горіння, виділяється купа енергії, почав висувати теорії, які, на його думку, могли б пояснити це явище: звідки ж ця енергія береться? Після нетривалих роздумів, хлопець, спираючись на свої знання про будову молекули водню H_2 , та найпростішої хімічної реакції:

$2H \rightarrow H_2$, висунув таку теорію...

Атом водню H складається з одного протону і електрону. Нехай вони будуть просто знаходитись у спокої на відстані $r = 0.1$ нм і ближче один до одного вони наблизитись не можуть. Два таких атоми поряд теж почнуть притягуватись і в нашій моделі в кінці утворять систему з двох рівносторонніх трикутників як на рисунку, де плюсами позначені протони, а мінусами – електрони.

Сторона трикутників має таку ж довжину $r = 0.1$ нм. Ця система, згідно запропонованій теорії, і буде відповідати молекулі водню H_2 .

А) **Чи не здається** вам ця будова молекули водню нереалістичною? Якщо так, то **обґрунтуйте** свою відповідь.

Б) **Знайдіть, скільки енергії за цією моделлю** виділиться, якщо $m = 1$ кг атомарного водню повністю перетвориться на молекулярний водень.

Заряд протону $q_p = e = 1.6 \cdot 10^{-19}$ Кл, заряд електрону $q_e = -e = -1.6 \cdot 10^{-19}$ Кл, маса одного атому водню $m_H = 1.67 \cdot 10^{-27}$ кг, $1 \text{ нм} = 10^{-9} \text{ м}$.

